

1. juni hjemmeside faktatjek: Fejl og mangler

Faktuelle Fejl

I nedenstående tabel påpeger vi faktuelle fejl på hjemmesiden 1juni.dk og linker til mere information om hvert emne.

Side	Sætning	Hvad er fejlen?
Hvad skal vi stemme om-siden	<i>Danmark deltager ikke, når medlemslandene træffer beslutninger på forsvarsområdet</i>	Danmark har taleret ved møder i Rådet om forsvarspolitik, hvilket der faktisk også står andre steder på siden. Danmark har ganske vist ikke stemmeret, men i praksis benytter Rådet ikke deciderede afstemninger på forsvarsområdet. Det er derfor forkert at sige, at Danmark ikke deltager, når beslutninger træffes på forsvarsområdet. (Daværende forsvarsminister Trine Bramsen har desuden udtalt "Det er ikke et billede jeg kan genkende, at vi bliver sendt uden for døren. Vi sidder jo med til alle møder.")
Hvad skal vi stemme om-siden	<i>Det er således op til de øvrige EU-lande at sætte retningen for det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar.</i>	Danmark har taleret ved møder i Rådet om forsvarspolitik, og selvom Danmark ikke har stemmeret, benytter Rådet ikke deciderede afstemninger i praksis . Udenrigsminister Jeppe Kofod og Forsvarsminister Morten Bødskov var således med til at bestemme EU's forsvarspolitiske strategi "Det Strategiske Kompas". Altså har Danmark netop været med til at sætte retningen for EU's sikkerheds- og forsvarspolitik.
Hvad skal vi stemme om-siden	<i>Som følge af forsvarsforbeholdet er Danmark ikke med til at træffe beslutninger på forsvarsområdet i EU's ministerråd. Disse beslutninger kræver enighed blandt alle medlemslande med undtagelse af Danmark.</i>	Ikke alle beslutninger på forsvarsområdet kræver enstemmighed. Beslutninger vedrørende EU's forsvarsagentur tages ved flertalsafgørelser – ikke enstemmighed (Lissabontraktaten: Art 45, stk 2 TEU). For øvrige opgaver beslutninger på forsvarsområdet gælder det, at der kun er krav om enstemmighed til en overordnet opgave. En mindre gruppe lande kan sammen

Side	Sætning	Hvad er fejlen?
		med den højtstående repræsentant herefter beslutte opgavernes forvaltning (Lissabontraktaten: Art 44, stk 1 TEU). Der er planer om at øge brugen af netop denne beslutningsmodel (Det strategiske kompas , side 14)
Hvad skal vi stemme om-siden	<i>Der gælder også krav om enstemmighed, det vil sige, at alle lande skal være enige, før en beslutning kan vedtages.</i>	Enstemmighed betyder ikke, at alle lande skal være enige. Lissabontraktaten muliggør såkaldt <i>konstruktiv afståelse</i> , hvor et land kan undlade at stemme for en beslutning uden at beslutningen stoppes (Art 31, stk 1 TEU). I en sådan situation er alle lande ikke enige, der er bare ikke noget land, der aktivt stopper de andre. Der er planer om at øge brugen af netop denne beslutningsmodel (Det strategiske kompas , side 14).
Hvad skal vi stemme om-siden og Spørgsmål og svar-siden	<i>Der findes kun nationale styrker, som landene hver især bestemmer over.</i> Og <i>De lande, der deltager i EU's forsvarssamarbejde, gør det med deres nationale styrker, som de hver især selv bestemmer over.</i>	På EU's militære missioner vil det fremover ikke være landene selv, der bestemmer over tropperne. Alle militære missioner skal i fremtiden styres fra EU's Militære Planlægnings- og Gennemførelseskapacitet (Det strategiske kompas , side 16,19)
Spørgsmål og svar-siden	<i>De skal kunne sendes afsted med kort varsel i krisesituationer, hvis alle lande er enige om det</i>	Der bør stå "hvis ingen lande modsætter sig det." i stedet for "hvis alle lande er enige om det". For udrykningsstyren er der netop planer om at bruge <i>konstruktiv afståelse</i> (Lissabontraktaten: Art 31, stk 1 TEU ; (Det strategiske kompas , side 14).
Spørgsmål og svar-siden	<i>Samarbejdet i NATO og forsvarssamarbejdet i EU dækker to forskellige områder</i>	"Dækker to forskellige område" bør erstattes af "er forskellige typer af samarbejder". Der er mange områder, hvor de to samarbejder overlapper hinanden. Det gælder både i konkrete operationer og i strategiske mål . Der er en masse forskellig forskning

Side	Sætning	Hvad er fejlen?
		om, hvorvidt og i givet fald hvordan samarbejderne supplerer hinanden, men det er et faktum, at de dækker mange af de samme områder.
Spørgsmål og svar-siden	<i>Danske myndigheder kan så ikke deltage i de fælles EU-initiativer inden for forsvarssamarbejdet.</i>	Der er et par flere undtagelser foruden de civile missioner, hvor Danmark deltager i EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik trods vores forbehold. Vi deltager nemlig i EU's forsvarsfond samt i dele af EU's fredsfacilitet .
Spørgsmål og svar-siden	<i>EU's forsvarssamarbejde er et mellemstatsligt samarbejde.</i>	EU's forsvarssamarbejde er primært men ikke udelukkende mellemstatsligt . Forsvarsfonden er eksempelvis overstatslig, mens mange peger på, at hele samarbejdet bevæger sig i en mere overstatslig retning.

Misvisende mangler

I nedenstående tabel påpeger vi steder, hvor vi mener, at relevant information udelades. Uden denne information får man et misvisende billede af forsvarsforbeholdets betydning.

Side	Sætning	Hvad mangler?
Hvad skal vi stemme om-siden	<i>Det er således op til de øvrige EU-lande at sætte retningen for det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar.</i>	<p>Denne påstand er misvisende, da der findes en masse andre sikkerheds- og forsvarssamarbejder, som er med til at sætte retningen for europæiske sikkerhed og forsvar, end det, man finder i EU.</p> <p>Der er desuden ikke noget samarbejde, der hedder "Det europæiske samarbejde om sikkerhed forsvar". Det er noget, der hedder EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FSFP). Det er dele af EU's FSFP, vi stemmer om 1. juni. Forsvarsforbeholdet vedrører ikke europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar mere generelt.</p> <p>Samarbejder uden for EU på forsvarsområdet inkluderer foruden NATO FNC, JEF, NORDEFCO og EI2. På sikkerhedsrådet kan man nævne OSCE og Europarådet.</p>
Hvad skal vi stemme om-siden Og Spørgsmål og svar-siden	<p><i>Alle EU-lande undtagen Danmark og Malta, som blandt andet har vægtet hensynet til sin neutralitet, samarbejder også om en række fælles indkøb til deres forsvar, militær træning, rumfart og udvikling af for eksempel cybersikkerhed.</i></p> <p>Og <i>Danmark vil også kunne deltage i samarbejde om fælles udvikling og indkøb af militær teknologi og materiel.</i></p>	<p>Det er misvisende ikke at nævne, at Danmark også foretager fælles indkøb, militærtræning og udvikling af cybersikkerhed med andre lande – det sker bare ikke i PESCO-regi. Her lyder det som om, at Danmark slet ikke samarbejder på de områder. (Eksemplerne er mange, men man kan f.eks. nævne, at Danmark har netop fortaget fælles indkøb af kampuniformer med de nordiske lande og at vi samarbejder med EU, FN, OSCE og NATO om cybersikkerhed.)</p>

Side	Sætning	Hvad mangler?
Hvad skal vi stemme om-siden		CARD-samarbejdet nævnes ikke med et eneste ord. Dette er også en vigtig del af forsvarsagenturets arbejde og noget, Danmark ikke deltager i på grund af forbeholdet.
Spørgsmål og svar-siden	<i>En EU-hær er ikke på medlemslandenes fælles tegnebræt</i>	Sandt og supervigtigt. Når vi alligevel fremhæver denne sætning, er det fordi, at det også er relevant at nævne, at lederne af EU's to mest toneangivende lande på forsvarsområdet, Frankrigs præsident Emmanuel Macron og Tysklands Kansler Olaf Scholz har talt for en EU-hær. Scholz har endda specificeret, at den skal være overstatslig og styret af EU-Parlamentet. EU-institutionernes vigtigste politiker Kommissionsformand Ursula von der Leyen har endda udtalt, at EU allerede er ved at forme en hær (det var noget hun sagde, da hun var forsvarsminister i Tyskland.) Mens en EU-hær ganske rigtigt ikke er på medlemslandenes "fælles tegnebræt", og dermed ikke noget, der er lige rundt om hjørnet, er den på ønskelisten hos de vigtigste aktører i EU, og dermed en klar fremtidsmulighed.
Spørgsmål og svar-siden	<i>Alle de 21 EU-lande, der er med i NATO, er også med i EU's forsvarssamarbejde – undtagen Danmark.</i>	Når denne information står alene, fremstår det som om, at Danmark adskiller sig fra andre lande ved at være med i ét forsvarssamarbejde og ikke et andet. Det er imidlertid nærmere reglen end undtagelsen, at forskellige europæiske lande er med i forskellige forsvarssamarbejder. Se oversigt i DIIS- rapport om forsvarsforbeholdet , side 50.
Spørgsmål og svar-siden	<i>Det er frivilligt for EU-landene at deltage i kampgrupperne.</i>	Det er sandt, at det er frivilligt. Dog har kun ét land (udover Danmark) valgt at stå uden for kampgrupperne – nemlig Malta (grundet deres neutralitet). Selvom Danmark ikke tvinges med, er det derfor meget usandsynligt, at vi ikke ville være med. Det er endvidere usandsynligt, at der på et senere tidspunkt kommer en større politisk diskussion om, hvorvidt vi vil være med. Det kunne man ellers tro, når der står "frivillig" uden nærmere forklaring.

Side	Sætning	Hvad mangler?
Spørgsmål og svar-siden	<i>Kan Danmark blive tvunget til at deltage i militære EU-missioner, hvis vi ikke har forsvarsforbeholdet? Nej. EU's medlemslande bestemmer selv, om de vil deltage i militære EU-missioner, og det vil altid være op til Danmark selv at beslutte, om det danske forsvar skal deltage i en EU-mission.</i>	Så længe udsendelse af soldater sker på et mellemstatsligt grundlag, hvilket er tilfældet med det nuværende traktatgrundlag (ordet "altid" bør genovervejes), kan Danmark ikke decideret kan tvinges. Det er dog også relevant at fortælle, hvorvidt Danmark vil opleve et øget politisk pres for at deltage i militære missioner. Daværende Forsvarsminister Trine Bramsen udtalte følgende om Danmarks militære selvbestemmelse ved et droppet forsvarsforbehold "Jeg vil holde fast ved, at der vil være et politisk krav - og det vil jeg fordi jeg jo har siddet med til møderne i kredsen - dem bliver man stadig inviteret til, selvom vi ikke er en del af forsvarssamarbejdet [...] Og jeg har jo hørt det pres, der er på landene i forhold til at stille med bidrag.."
Spørgsmål og svar-siden	<i>Og der er bred enighed om, at NATO er ansvarlig for Europas og Nordamerikas kollektive sikkerhed.</i>	Der er i øjeblikket enighed, men der er også vigtige diskussioner om netop dette. Der står ganske rigtigt i bl.a. Det strategiske kompas, at det i dag er NATO, der udgør grundlaget for dets medlemmers kollektive forsvar (side 2). Samtidig er der langt fra enighed i EU om forholdet til USA og NATO. EU har et mål om øget " strategisk autonomi " (at EU kan agere mere uafhængigt af bl.a. USA og NATO). Der er forskellige holdninger til, om EU skal supplere eller på sigt delvist erstatte NATO. Frankrigs præsident Emmanuel Macron har sagt, at EU-samarbejde om forsvar er nødvendigt, fordi NATO er " hjernedødt ", en kommentar han stadig står ved .